

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA**

Lietuvos Respublikos Seimo
Žmogaus teisių komitetui

Nr.
Į 2026-03-26 Nr. S-2026-1205

**DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ KOMITETO POSĖDYJE PRIIMTO PROTOKOLINIO
SPRENDIMO**

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Seimo Žmogaus teisių komiteto 2026 m. kovo 26 d. raštu Nr. S-2026-1205 „Dėl Žmogaus teisių komiteto posėdyje priimto protokolinio sprendimo“ pateiktą informaciją ir teikia apibendrintą atsakymą.

Atsižvelgiant į rekomendaciją „*Įtraukti į Lygių galimybių įstatymą nuostatą, įtvirtinančią Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai teisę inicijuoti teismo procesą vienos ar kelių aukų vardu, kaip įtvirtinta Lygybės įstaigoms taikomų standartų direktyvų 10 straipsnyje, ir tokiu būdu užtikrinti efektyvią ir veiksmingą diskriminaciją patyrusių asmenų teisę į teisminę gynybą*“, informuojame, kad šiuo metu į nacionalinę teisę yra perkeliama 2024 m. gegužės 7 d. Tarybos direktyva (ES) 2024/1499 dėl lygybės įstaigoms taikomų standartų vienodo požiūrio į asmenis, nepriklausomai nuo jų rasinės ar etninės kilmės, srityje, vienodo požiūrio į asmenis, nepriklausomai nuo jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos, užimtumo ir profesinės srityje, vienodo požiūrio į moteris ir vyrus socialinės apsaugos srityje ir dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2000/43/EB ir 2004/113/EB, ir dėl 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1500 dėl lygybės įstaigoms taikomų standartų dėl vienodo požiūrio į moteris ir vyrus ir vienodų jų galimybių užimtumo ir profesinės

veiklos srityje, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2006/54/EB ir 2010/41/ES (toliau kartu – Lygybės įstaigų direktyvos), kurias perkeliant rengiamas Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Projektas). Vadovaujantis Lygybės įstaigų direktyvų 10 straipsniu, lygybės įstaigos teisė veikti teismo procese taip pat apima bent vieną iš šių elementų: a) teisę inicijuoti teismo procesą vienos ar kelių aukų vardu, b) teisę dalyvauti teismo procese remiant vieną ar kelias aukas arba c) teisę, siekiant apginti viešąjį interesą, savo vardu inicijuoti teismo procesą). Taigi Lygybės įstaigų direktyvų 10 straipsnio 3 dalies nuostatomis numatomos 3 alternatyvos lygybės įstaigos dalyvavimui teismo procese. Manytina, kad kiekviena valstybė narė turi įsivertinti savo nacionalinį teisinį reguliavimą ir, atsižvelgiant į jo specifiką bei susiklosčiusias teisines tradicijas, pasirinkti įgyvendinti vieną, kelias ar netgi visas iš išvardintų alternatyvų, kad efektyviausiai būtų pasiekti pagrindiniai Lygybės įstaigų direktyvų tikslai. Skirtingose nacionalinėse teisinėse sistemose lygybės įstaigų teisė veikti teismo procese gali būti įvairių formų; valstybėms narėms suteikiamas lankstumas dėl šiose nuostatose išvardintų dalyvavimo teismo procese formų pasirinkimo.

Lygybės įstaigų direktyvų 10 straipsnio 3 dalies a punkte nurodoma viena iš alternatyvų – lygybės įstaigos teisė inicijuoti teismo procesą vienos ar kelių aukų vardu. Tiek Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 51 straipsnio 1 dalyje, tiek Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 47 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad proceso šalys savo interesus teisme gina pačios arba per atstovus, tad aptariama alternatyva gali būti artima atstovavimo teismo procese institutui. Civilinio proceso kodekso 56 straipsnyje numatyta, kokie subjektai gali būti įgaliotaisiais atstovais (pagal pavedimą) teisme civiliniame procese, o Administracinių bylų teisenos įstatymo 47 straipsnio 4 dalyje – kokie subjektai gali būti įgaliotaisiais atstovais (pagal pavedimą) teisme administraciniame procese. Šiuo metu nurodytose normose nėra numatoma galimybė valstybės institucijoms ar pareigūnams pagal pavedimą atstovauti fiziniam asmeniui teismo procese. Tokia nuostata nebūtų būdinga Lietuvos Respublikos proceso teisės tradicijai.

Lygybės įstaigų direktyvų 10 straipsnio 3 dalies b punkte nurodoma kita alternatyva – lygybės įstaigų teisė dalyvauti teismo procese remiant vieną ar kelias

aukas. Pastebėtina, kad Lietuvos Respublikos proceso įstatymuose nėra numatytas proceso dalyvių rėmimo institutas, jo turinys nėra žinomas.

Manytina, kad Lygybės įstaigų direktyvų 10 straipsnio 3 dalies įgyvendinimas optimaliai galėtų būti pasiekiamas pasinaudojant Lietuvos Respublikos procesiniuose įstatymuose jau egzistuojančiu viešojo intereso gynimo institutu (kuris atitinka 10 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytą alternatyvą).

Taigi Projekte Lietuvos Respublika pasirinko trečiąją alternatyvą ir perkelia į nacionalinę teisę Lygybės įstaigų direktyvų 10 straipsnio 3 dalies c punktą - Projekte yra numatoma galimybė lygių galimybių kontrolieriui ginti viešąjį interesą. Atkreiptinas dėmesys, kad vis tik buvo svarstomos visos galimos alternatyvos ir Projekte, kuris buvo teiktas derinti su suinteresuotomis institucijomis 2025 m. rugpjūčio 11 d. – rugpjūčio 28 d., lygių galimybių kontrolieriui buvo siūloma suteikti teisę veikti teismo procese ir pagal Lygybės įstaigų direktyvų 10 straipsnio 3 dalies a punkte minimą elementą - lygybės įstaigos teisė inicijuoti teismo procesą vienos ar kelių aukų vardu. Tačiau dėl to buvo gautos Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabos, taip pat sulaukta pastabų antikorpucinio vertinimo metu, todėl nuspręsta, kad dėl kitų Lygybės įstaigų direktyvų 10 straipsnio 3 dalyje numatytų teisių lygių galimybių kontrolieriui veikti teismo procese suteikimo reikalingos platesnės diskusijos tiek tarp Lietuvos Respublikos kompetentingų institucijų bei akademinės bendruomenės, tiek ir dalijantis patirtimi su kitomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis, joms perkeliant Lygybės įstaigų direktyvų nuostatas.

Pažymėtina, kad Projekte yra numatoma, kad bus atliekamas *ex post* vertinimas, kurio metu, įvertinus esamą teisinį reguliavimą - kokių mastu asmenys ir lygių galimybių kontrolierius pasinaudojo šiame įstatyme nustatytais teisinio reguliavimo priemonėmis: ar šiuo įstatymu nustatytas viešojo intereso gynimas lygių galimybių srityje buvo efektyvus ir padėjo užtikrinti žmonių teisę į lygybę bei vienodą požiūrį į juos be diskriminacijos ir kt., neatmetama galimybė ateityje svarstyti tikslingumą ir poreikį suteikti lygių galimybių kontrolieriui platesnius įgaliojimus veikti teismo procese.

Atsižvelgiant į rekomendaciją „*Numatyti atsakomybę darbo ir būsto nuomos skelbimų portalams dėl diskriminuojančių darbo ir nuomos skelbimų, įpareigoti Lygių galimybių įstatymui prieštaraujančių skelbimų neskelbti, o jau paskelbtus – šalinti*“, Projekte yra numatomas draudimas diskriminuoti skelbimuose dėl būsto, kai šie skelbimai yra vieši, priėmimo į darbą, valstybės tarnybą, stažuotis.

Atsakant į rekomendaciją „*Atsižvelgiant į kitų šalių patirtį ir praktiką, kad tyrimai dėl diskriminacijos, kuri gali pasireikšti taikant DI sistemas bei algoritmus, gali vykti ne vienerius metus, rekomenduojama pratęsti šiuo metu Lygių galimybių įstatyme numatytus tyrimų dėl diskriminacijos atlikimo terminus*“, informuojame, kad Projekte yra įtvirtinama galimybė pratęsti tyrimo ilgesniam nei vieno mėnesio laikotarpiui Lygių galimybių įstatyme numatytais atvejais (pvz., galimos sisteminės diskriminacijos atvejais, dėl informacijos gausos, skundžiamų veiksmų tęstinumo pobūdžio, būtinybės atlikti papildomą tyrimą ir kt.).

Atsakant į rekomendaciją „*Keisti teisės aktus ir nustatyti reikalavimą teikiant skundus vartotojų teisių srityje pateikti įrodymus apie išankstinį kreipimąsi į paslaugos teikėją. Tokiu būdu būtų efektyviau sprendžiamos asmenų problemos bei valdomi Tarnybos išteklių*“, Projekte siūlomas specialus skundų pateikimo reglamentavimas tiems atvejams, kuomet skundas teikiamas, kai gamintojas, pardavėjas, paslaugų teikėjas nesilaiko Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymo 10 straipsnyje nustatytų pareigų ir pažeidžia asmens teises ar teisėtus interesus. Tokiais atvejais numatoma pareiga asmenims teikti skundą lygių galimybių kontrolieriui tik po to, kai gamintojas, pardavėjas, paslaugų teikėjas netenkina asmens reikalavimų, susijusių su galimu paminėtų subjektų pareigų nesilaikymu ir asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu. Skundas, pateiktas nesilaikant šio reikalavimo, nebus nagrinėjamas, jeigu lygių galimybių kontrolierius nenuspręs kitaip. Be to, reikalavimai skundui pildomi reikalavimais nurodyti pageidaujama būdą su skundo nagrinėjimu susijusiai informacijai gauti, diskriminacijos pagrindą ir, kad skundas, pateikiamas elektroninių ryšių priemonėmis, turi būti pasirašytas kvalifikuotu elektroniniu parašu arba skundas turi būti suformuotas tokiu būdu, kuriuo užtikrinama elektroninė asmens atpažintis ir teksto autentiškumas. Taip pat nurodoma, kad pareiškėjas turi būti informuojamas

Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos atstovo, kad, siekiant užtikrinti visapusišką ir objektyvų skundo tyrimą bei užtikrinti subjekto, kurio veiksmai (neveikimas) skundžiami, teisę į gynybą, tyrimo metu bus atskleisti pareiškėjo vardas, pavardė, skundo dalykas.

Atsakant į rekomendaciją „*Pakeisti Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymą taip, kad specialiosios laikinosios priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti moterų ir vyrų lygybę bei paspartinti moterų ir vyrų lygių galimybių užtikrinimą ir kurios yra tinkamos ir būtinos teisėtam tikslui pasiekti, būtų įtvirtintos ne tik įstatymu, bet ir žemesnės galios teisės aktu*“, atkreiptinas dėmesys, kad Projekte yra siekiama apibrėžti „specialiųjų laikinųjų priemonių“ sąvoką. Taip pat, informuojame, kad XX-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane, patvirtintame 2025 m. gruodžio 10 d. Lietuvos Respublikos vyriausybės nutarimu Nr. 895, yra numatyta priemonė: „Inicijuoti kvotų įtvirtinimą ar lyčių atstovavimo proporcijų taikymą, siekiant lyčių balanso priimant sprendimus“ (toliau - Priemonė). Šiuo metu ruošiamasi diskusijoms specialiųjų laikinųjų priemonių tema Moterų ir vyrų lygių galimybių komisijoje bei numatoma suformuoti darbo grupę Priemonės įgyvendinimui. Įgyvendinant Priemonę, pagal poreikį, planuojama, bus atliekami Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo pakeitimai. Papildomai informuojame, kad Moterų ir vyrų lygių galimybių 2026-2028 m. veiksmų plane, patvirtintame Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2026 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. A1-96 „Dėl moterų ir vyrų lygių galimybių 2026–2028 metų veiksmų plano patvirtinimo“ yra keliamas tikslas: Užtikrinti proporcingą moterų ir vyrų dalyvavimą priimant sprendimus ir einant aukščiausias pareigas. Paminėtam tikslui pasiekti, numatomi šie uždaviniai: gerinti lyčių lygybę galios pozicijose ir priimant sprendimus; ir gerinti lyčių lygybės galios pozicijose statistinių duomenų būklę. Siekiant stiprinti jaunų moterų ir mergaičių įtrauktį ir įgalinimą politikoje, 2026 m. Ministerijos finansuojamų Nevyriausybinų organizacijų projektų, skirtų moterų ir vyrų lygias galimybes skatinančioms priemonėms įgyvendinti, tikslas - įgyvendinant projektų veiklas, skatinti jaunų moterų (14–29 m.) bei mergaičių domėjimąsi politika ir įsitraukimą į ją ir (ar) politines veiklas, taip pat

mažinti lyčių stereotipus politikoje, politinėje veikloje (projektų konkursui skiriama valstybės biudžeto lėšų suma – 120 000 Eur).

Atsakant į rekomendaciją „*Keisti Darbo kodekso 26 straipsnio 6 dalies ir 30 straipsnio 5 dalies nuostatas, įpareigojant darbdavius, kurie turi 20 darbuotojų, patvirtinti lygių galimybių politiką, smurto ir priekabiavimo, įskaitant seksualinį priekabiavimą, prevencijos politiką ir įtvirtinti pareigą jas paskelbti viešai. Taip pat numatyti, kad smurto ir priekabiavimo prevencijos politika turėtų apimti smurto ir priekabiavimo, įskaitant priekabiavimą dėl įvairių asmens tapatybės požymių ir seksualinį priekabiavimą, atpažinimo būdus, galimas jų formas, supažindinimo su prevencijos priemonėmis tvarką, pranešimų nagrinėjimo tvarką, pranešusių asmenų apsaugos ir pagalbos priemones, darbuotojų elgesio taisykles*“, informuojame, kad siūlymo tikslas stiprinti smurto ir priekabiavimo prevenciją darbo aplinkoje yra svarbus ir vertintinas teigiamai, tačiau atkreipiame dėmesį į galimą papildomą administracinę naštą darbdaviams, ypač mažesniems. Šiuo metu darbdaviams jau taikomi Darbo kodekso 30 straipsnyje nustatyti bendrieji reikalavimai, apimantys prevencijos priemones, pranešimų teikimo ir nagrinėjimo tvarką, darbuotojų informavimą bei mokymus, todėl papildomų pareigų nustatymas galėtų kelti klausimų dėl reguliavimo proporcingumo.

Taip pat nėra visiškai aišku, kodėl siūloma kartu keisti ir Darbo kodekso 26 straipsnio 6 dalį, turint omenyje tai, kad siūlomų priemonių turinys iš esmės siejasi su Darbo kodekso 30 straipsnyje reglamentuojama smurto ir priekabiavimo prevencijos sistema. Todėl manome, galėtų būti svarstomas siūlymas ne iš karto plėsti imperatyvias pareigas visiems darbdaviams, bet numatyti siūlymą kartu su socialiniais partneriais aptarti Darbo kodekso 30 straipsnio nuostatų galimą taikymo išplėtimą kitiems darbdaviams, įvertinus praktinį įgyvendinimą ir skirtingų darbdavių galimybes. Toks sprendimas leistų palaipsniui siekti užsibrėžtų tikslų, kartu išlaikant subalansuotą požiūrį į darbdaviams tenkančią reguliacinę naštą.

Atsakant į rekomendaciją „*Svarstyti teisės aktų tobulinimą dėl pastatų ir patalpų juose prieinamumo žmonėms su negalia. Siūlytina teisės aktais įtvirtinti lengvatas ir (arba) ūkinės veiklos ribojimus tiems prekių pardavėjams, paslaugų teikėjams, kurie neužtikrina asmenims su negalia*

patekimo į paslaugų teikimo ir prekių pardavimo vietas“, Ministerija informuoja, kad Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – Įstatymas) 5 straipsnio 1 dalis reglamentuoja asmens su negalia teisę į prieinamą aplinką visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje. To paties straipsnio 4 dalis nustato, kad už asmens su negalia teisės į prieinamą aplinką įgyvendinimą atsako:

1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija – už fizinės aplinkos pritaikymo asmens su negalia poreikiams statybos normatyvinių techninių dokumentų parengimą, patvirtinimą ir jų įgyvendinimo priežiūrą;

2. Aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija ir kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją – už transporto objektų pritaikymo asmens su negalia poreikiams normatyvinių techninių dokumentų parengimą, patvirtinimą ir jų įgyvendinimo priežiūrą;

3. statinių naudotojai – už statinių pritaikymą asmens su negalia poreikiams.

Ministerijos pavedimu Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Agentūra) parengė Rekomendacijas dėl universalios dizaino principų įgyvendinimo, kurios patvirtintos Agentūros direktoriaus 2025 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. V-209 patvirtintos „Rekomendacijas dėl universalios dizaino principų įgyvendinimo“ (toliau – Rekomendacijos). Agentūra 2026 m. sausio 6 d. raštu informavo ministerijas bei savivaldybes apie Rekomendacijas. Pažymėtina, kad Rekomendacijos nustato valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms, taip pat kitiems juridiniams asmenims rekomenduojamus būdus, kaip planuoti ir taikyti universalios dizaino principus, siekiant sukurti prieinamą fizinę, informacinę aplinką bei gaminius ir paslaugas, kuriais galėtų naudotis visi asmenys. Įvertinus su kokiomis kliūtimis susiduria asmenys su negalia, Rekomendacijų 10.8, 13.7, 13.9, 13.11, 13.12 papunkčiuose pateiktos rekomendacijos dėl sanitarinių mazgų prieinamumo užtikrinimo visiems asmenims, taip pat detalizuota: „13.10. kad

asmenys su negalia turėtų galimybę savarankiškai naudotis vertikaliojo judėjimo priemonėmis (liftais, keltuvais). Užtikrinti, kad prieinami sanitariniai mazgai, keltuvai ir kiti infrastruktūros elementai būtų nuolat parengti naudoti, neužrakinti ir laisvai pasiekiami be papildomos personalo pagalbos ar specialių priemonių (pvz., raktų, kortelių), išskyrus atvejus, kai tai būtina asmens privatumui ar saugumui užtikrinti“.

Pažymėtina, kad Ministerija ir Agentūra aktyviai teikia siūlymus bei pastabas Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, atsakingai už fizinės aplinkos pritaikymo asmens su negalia poreikiams statybos normatyvinių techninių dokumentų parengimą, patvirtinimą ir jų įgyvendinimo priežiūrą, dėl prieinamumą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo.

Atkreiptinas dėmesys, kad Agentūra, gavusi informaciją apie konkrečius atvejus, kai asmenys su negalia susiduria su kliūtimis, skubiai reaguoja informuodama atsakingus subjektus ir prašydama pašalinti konkrečias kliūtis, kartu teikdama rekomendacijas bei metodinę pagalbą dėl aplinkos prieinamumo užtikrinimo asmenims su negalia. Dažnu atveju subjektai geranoriškai atsižvelgia į pateiktas pastabas ir imasi veiksmų aplinkos prieinamumui gerinti. Taip pat pažymėtina, kad visuomenės švietimas yra veiksminga prevencijos priemonė, užtikrinant asmenų su negalia lygias galimybes ir nediskriminavimą. Todėl Agentūra nuosekliai vykdo informavimo ir švietimo veiklas, skatina visuomenės sąmoningumą bei didina supratimą apie prieinamumo svarbą.

Atsakant į rekomendaciją „*Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatyme prekių ir paslaugų skaitmenizaciją pripažinti viena iš šios socialinės grupės atskirtį galinčių didinti rizikų bei apibrėžti valstybės ir savivaldybių vaidmenį užtikrinant šių rizikų prevenciją bei įtvirtinti pareigą valstybės ir savivaldybių institucijoms ar įmonėms užtikrinti galimybę įvairias viešąsias paslaugas gauti alternatyviais, o ne tik skaitmeniniais, būdais*“, pažymime, kad Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatymo projektas šiuo metu svarstomas Lietuvos Respublikos Seime. Ministerijos atstovai aktyviai dalyvauja šio įstatymo projekto rengime ir jo tobulinime. Šiame įstatymo

projekte numatomas vienas iš vyresnio amžiaus žmonių politikos uždavinių - užtikrinti, kad vyresnio amžiaus žmonėms teikiama informacija, gaminiai ir paslaugos būtų prieinami, aiškūs ir pritaikyti jų poreikiams, atitinkant prieinamumo ir lygių galimybių reikalavimus bei numatant tiek skaitmenines, tiek alternatyvias galimybes. Pažymėtina ir tai, kad šio įstatymo projekte siekiant įtvirtinti vyresnio amžiaus žmonių politikos kryptis, kuriomis vadovaujantis valstybės ir savivaldybių institucijos įgyvendina vyresnio amžiaus žmonių politiką numatoma, kad skaitmeninės plėtros srityje valstybės ir savivaldybių institucijos turi imtis veiksmų stiprinti vyresnio amžiaus žmonių skaitmeninį raštingumą, užtikrinti jų prieigą prie skaitmeninių technologijų, taip pat sudaryti sąlygas visoms viešosioms paslaugoms gauti alternatyviomis, ne vien skaitmeninėmis priemonėmis. Įstatymo projekte numatoma ir tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė tvirtins Vyresnio amžiaus žmonių politikos stiprinimo plėtros programą, kurioje bus nustatytos konkrečios Vyresnio amžiaus žmonių politikos pagrindų įstatyme nurodytų vyresnio amžiaus žmonių politikos kryptių įgyvendinimo priemonės.

Atsakant į rekomendaciją „*Gerinti interneto svetainių, savitarnos terminalų prieinamumą vyresnio amžiaus žmonėms ir turintiems regos sunkumų asmenims, gerinti mobiliųjų programėlių patogumą ir funkcionalumą*“, informuojame, kad Agentūroje įsteigto Konsultacijų centro ekspertai pagal kompetenciją teikia konsultacijas, rekomendacijas ir metodinę pagalbą dėl informacijos prieinamumo užtikrinimo asmenims su negalia (įskaitant interneto svetainių ir mobiliųjų programų pritaikymo asmenims su intelekto, psichosocialine, klausos, regos negalia), vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. lapkričio 29 d. įsakymo Nr. A1-784 „Dėl informacijos teikimo asmenims su negalia jų pasirinktais prieinamais bendravimo būdais rekomendacijų patvirtinimo“ nuostatomis.

Skatinant viešojo sektoriaus įstaigas ir institucijas užtikrinti informacijos prieinamumą asmenims su negalia ir teikti informaciją per informacinės visuomenės informavimo priemones (įskaitant interneto svetaines)

asmenims su negalia prieinamais bendravimo būdais, Agentūra nuolat organizuoja praktinius mokymus: 2025 m. organizavo 21 mokymus, kuriuose dalyvavo daugiau 800 dalyvių. Taip pat pažymėtina, kad Agentūros Konsultacijų centre teikiamos konsultacijos apima konsultavimą dėl informacijos infrastruktūros ir informacijos prieinamumo asmenims su regos negalia užtikrinimo, praktinių aspektų ir sprendinių.

Taip pat informuojame, kad vadovaujantis Asmenų aprūpinimo regos techninės pagalbos priemonėmis tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. sausio 13 d. įsakymu A1-25 „Dėl Asmenų aprūpinimo klausos, regos, komunikacijos ir sensorikos bei judėjimo techninės pagalbos priemonėmis tvarkos aprašų patvirtinimo“, asmenys su negalia, taip pat vyresnio amžiaus asmenys, turintys regos sutrikimų, gali kreiptis dėl regos techninės pagalbos priemonių, kurios didina informacijos prieinamumą ir bendravimo galimybes, pritaikant informaciją regimiems ir alternatyviems suvokimo būdams, įsigijimo išlaidų kompensacijos skyrimo, pavyzdžiui: matymo priemonės (vaizdo didinimo sistema, kurią naudojant ekrane rodomas padidintas vaizdas, užfiksuotas vaizdo kamera; didinimo programinė įranga, kurią naudojant padidinamas kompiuterio ekrane esantis tekstas, grafiniai vaizdai ir įgarsinama ekrane pateikiama informacija); kompiuteris (įskaitant planšetinį (delninį) pritaikytas pateikti kompiuterio informaciją regimuoju būdu ir leidžiantis bendrauti alternatyviu būdu); mobiliojo ryšio telefonas (kalbantis), skirtas bendrauti, su įgarsinimo programine įranga ar be jos ir su specialiomis programėlėmis asmenims, turintiems regėjimo negalią; kalbos sintezatorius, kurį naudojant kompiuterio ekrane esanti informacija įgarsinama lietuvių arba užsienio kalba; ekrano skaitymo programinė įranga, kurią naudojant įgarsinama kompiuterio ekrane pateikiama informacija; mobiliojo ryšio telefono (kalbančio) įgarsinimo programinė įranga, kurią naudojant įgarsinama mobiliojo ryšio telefono ekrane pateikiama informacija.

Dėl rekomendacijų „*Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, savivaldybių administracijoms rekomenduojama imtis priemonių, kad*

asmenims su negalia skirti tualetai viešose vietose, parduotuvėse, įstaigose būtų laisvai prieinami tiek žmonėms su negalia, tiek kitiems asmenims, turintiems tokį poreikį dėl sveikatos būklės“ ir „ Užtikrinti, kad visos viešosios paslaugos, kurių tekimą įgyvendina valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, būtų teikiamos ne tik skaitmeniniu, bet ir alternatyviu būdu – sudarant sąlygas jas gauti bei dėl jų gavimo konsultuotis gyvai (pvz.: telefonu, kasose, paslaugų pardavimo arba teikimo vietose ir pan.)“

atkreiptinas dėmesys, kad Įstatymo 16 straipsnio 2 dalimi savivaldybių administracijoms pavesta atlikti asmenų su negalia reikalų koordinavimo funkciją, kuri yra susijusi su plačiu tarpžinybiniu horizontaliu asmenų su negalia reikalų koordinavimu, įskaitant ir fizinės bei informacinės aplinkos prieinamumo užtikrinimą. Ministerija nuolat akcentuoja savivaldybių administracijoms asmenims su negalia prieinamos aplinkos svarbą ir rekomenduoja ypatingą dėmesį skirti priemonėms, susijusioms su fizinės ir informacinės aplinkos prieinamumo didinimu.

Agentūra, siekdama įgyvendinti minėtas rekomendacijas, Ministerijos prašymu, 2025 m. birželio mėn. raštu kreipėsi į savivaldybių administracijas su prašymu asmenų su negalia reikalų koordinavimo funkciją savivaldybėse atliekantiems darbuotojams:

1) informuoti savivaldybėse veikiančius prekybos centrus, maitinimo įstaigas, kitas viešas įstaigas, teikiančias paslaugas, kad jos dėtų visas pastangas užtikrinti, jog asmenims su negalia skirti tualetai būtų laisvai prieinami tiek žmonėms su negalia, tiek kitiems asmenims, turintiems tokį poreikį dėl sveikatos būklės;

2) informuoti savivaldybių institucijas ir įstaigas, teikiančias viešąsias paslaugas, kad jos dėtų visas pastangas užtikrinti, jog viešosios paslaugos būtų teikiamos keliais alternatyviais būdais, t. y. sudarant sąlygas jas gauti bei dėl jų gavimo konsultuotis ne tik skaitmeniniu būdu, bet ir telefonu, paslaugų pardavimo arba teikimo vietose.

2025 m. spalio mėnesį Agentūros atliktoje apklausoje didelė dalis koordinatorių nurodė, kad šiais klausimais į įstaigas kreipėsi raštu ir telefonu,

taip pat informacija buvo dalijamasi savivaldybės socialiniuose tinkluose bei interneto svetainėje. Kai kurie koordinatoriai gavo grįžtamąjį ryšį iš įstaigų ir organizacijų, kurios susisieko ir patikino, kad tualetas nėra rakinamas ir veikia įstaigos darbo valandomis. Dalis koordinatorių taip pat nurodė, kad savivaldybėje veikiančiuose prekybos centruose, maitinimo ir kitose viešosiose paslaugas teikiančiose įstaigose esantys tualetai yra pritaikyti asmenims su negalia ir laisvai prieinami.

Taip pat dalis koordinatorių nurodė, kad savivaldybių institucijos užtikrina, kad viešosios paslaugos būtų teikiamos keliais alternatyviais būdais – ne tik skaitmeniniu, bet ir atvykus ar telefonu. Siekiama, kad visos įstaigos patvirtintų informacijos teikimo prieinamais būdais tvarkas, pritaikytų interneto svetaines ir užtikrintų aiškius kontaktus bei konsultavimą telefonu. Taip pat skiriamas dėmesys asmenų su negalia poreikiams – sudaromos sąlygos patekti į pastatus, o vieno langelio specialistai teikia individualizuotą pagalbą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, pažymime, kad pagal Įstatymą už statinių pritaikymą asmenims su negalia atsako statinių naudotojai, o Ministerija pagal kompetenciją negali tiesiogiai įpareigoti statinių naudotojų vykdyti šios pareigos. Tačiau, siekdama didinti aplinkos prieinamumą asmenims su negalia ir užtikrinti tinkamas sąlygas jų kasdieniame gyvenime, Ministerija nuolat atkreipia atsakingų institucijų dėmesį ir ragina jas imtis reikalingų priemonių, kad būtų įgyvendinamos Įstatymo nuostatos.

Atsakant į rekomendacijas, susijusias su smurto lyties pagrindu užkardymo sritimi, informuojame, kad šiuo metu į nacionalinę teisę yra perkeliama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1385 dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje. Perkeliant šią direktyvą siūloma efektyvinti apsaugos ir pagalbos prieinamumą asmenims nukentėjusiems nuo įvairių rūšių smurto, išplečiant specializuotos kompleksinės pagalbos teikimą smurto dėl lyties nusikalstamų veikų atvejais (įskaitant, seksualinį smurtą), įtvirtinant sąveikinės diskriminacijos sąvoką ir atsižvelgiant į kelias sąveikaujančias asmens ypatybes

pagalbos teikime, taip pat sustiprinti apsaugos, pagalbos bei prevencijos mechanizmus, ypatingą dėmesį skiriant seksualinio ir kibernetinio smurto apraiškoms. Šiuo metu yra parengti ir po oficialaus derinimo per TAIS pagal pateiktas suinteresuotų institucijų pastabas tikslinami Lietuvos Respublikos apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymo Nr. XI-1425 pakeitimo įstatymo projektas (TAIS Nr. 26-4233) (toliau – Įstatymo projektas) ir su juo susiję lydimųjų įstatymų projektai. Įstatymo projektas parengtas įgyvendinant ir perkeliant 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2024/1385, dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje (toliau – Direktyva). Direktyvos tikslas – sukurti išsamią sistemą, skirtą veiksmingai užkirsti kelią smurtui prieš moteris ir smurtui artimoje aplinkoje ir kovoti su juo visoje Europos Sąjungoje. Šio tikslo siekiama stiprinant ir nustatant priemones, susijusias su šiomis sritimis: atitinkamų nusikalstamų veikų ir bausmių apibrėžtis, nukentėjusiųjų apsauga ir teisė kreiptis į teismą, parama nukentėjusiesiems, geresnis duomenų rinkimas, prevencija, koordinavimas ir bendradarbiavimas; direktyva remiami valstybių narių priimti tarptautiniai įsipareigojimai kovoti su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje ir užkirsti jiems kelią, visų pirma pagal Jungtinių Tautų konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims, Jungtinių Tautų asmenų su negalia teisių konvenciją ir, atitinkamais atvejais, Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo, taip pat 2019 m. birželio 21 d. Ženevoje pasirašytą Tarptautinės darbo organizacijos konvenciją Nr. 190 dėl smurto ir priekabiavimo darbo pasaulyje panaikinimo (Direktyvos 1, 4 konstatuojamosios dalys). Įstatymo projektas parengtas, būtent Direktyvos tikslams įgyvendinti - efektyvinti apsaugos ir pagalbos prieinamumą smurtą artimoje aplinkoje ar smurtą dėl lyties patyrusiems ir (ar) smurto artimoje aplinkoje pavojų patiriantiems asmenims, išplėsti specializuotos kompleksinės pagalbos teikimą smurto dėl lyties (= prieš moteris) atvejais, taip pat sustiprinti apsaugos, pagalbos bei prevencijos mechanizmus, ypatingą dėmesį skiriant seksualinio smurto apraiškoms bei sukurti pagalbos linijos pasiekiamumą Europos Sąjungoje bendrai naudojamu telefono numeriu 116 016. Įstatymo projekto derinimo su suinteresuotomis institucijomis etape buvo gautą pasiūlymų įtvirtinti ilgalaikio

orderio institutą, bei siūlymu numatyti griežtesnes sankcijas esant apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje orderio įpareigojimų nesilaikymo nusižengimams, ypatinga dėmesį skiriant pakartotiniams nusižengimams. Tikimės, kad dėl šių smurto artimoje aplinkoje politikos aspektų efektyvinimo bendradarbiaujant su visomis suinteresuotomis institucijomis bus rastas ir priimtas geriausias sprendimas.

Atsakant į rekomendacijų dėl nacionalinės svarbos dokumentų, kuriais siekiama gerinti situaciją ir siekti pokyčių konkrečiose lygių galimybių srityse, visumą, atkreipiame dėmesį, kad lygių galimybių integravimas strateginio lygio dokumentuose ir visuose teisės aktuose yra visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų kompetencija. Vadovaujantis Lygių galimybių įstatymo 5 straipsnio 1 punktu, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal kompetenciją privalo užtikrinti, kad visuose teisės aktuose būtų įtvirtintos lygios teisės ir galimybės, rengti, tvirtinti ir įgyvendinti priemonės, skirtas lygioms galimybėms užtikrinti. Taip pat, remiantis to paties įstatymo 5 straipsnio 3 punktu, valstybės institucijos priemonės lygioms galimybėms užtikrinti numato strateginio planavimo dokumentuose. Savivaldybių institucijos priemonės lygioms galimybėms užtikrinti numato savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos plane. Pritariame, kad institucijos, ypač atsakingos ministerijos, turėtų aktyviau įsitraukti į strateginių dokumentų, kuriais siekiama gerinti situaciją ir siekti pokyčių konkrečiose lygių galimybių srityse, įgyvendinimą, aktyviau siūlyti priemonės tokiems dokumentams bei aktyviau inicijuoti, vykdyti priemonės, aktualias lygių galimybių situacijos gerinimui.

Taip pat, informuojame, kad valstybės bei savivaldybių institucijos ir įstaigos, įgyvendinančios Lygių galimybių įgyvendinimo 2024–2026 metų veiksmų plano, patvirtinto Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. A1-507 „Dėl lygių galimybių įgyvendinimo 2024–2026 metų veiksmų plano patvirtinimo“, priemonės, kiekvienais metais iki sausio 31 dienos pabaigos raštu Ministerijai teikia informaciją apie šio veiksmų plano įgyvendinimo eigą ir rezultatus, atsižvelgdamos į patvirtintus šio veiksmų plano uždavinius, priemonės ir jiems vykdyti numatytus asignavimus bei vertinimo kriterijus ir jų reikšmes. Kiekvienais

metais rengiama ir Ministerijos interneto svetainėje skelbiama šio veiksmų plano įgyvendinimo ataskaita.

Papildomai informuojame, kad Strateginio valdymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“ (toliau - Metodika), yra įtvirtintas atsiskaitymo dėl 2021–2030 Nacionalinio pažangos plano (toliau - NPP) horizontaliųjų principų, įskaitant horizontalųjį principą „lygios galimybės visiems“ (toliau – HP LGV), mechanizmas. Visos ministerijos ir regionų plėtros tarybos iki kovo 1 d. Ministerijai, kaip HP LGV koordinatoriui, pateikia informaciją apie svarbiausius rezultatus, pasiektus įgyvendinant pažangos priemones, veiklas ir (arba) jų projektus, kuriais tiesiogiai prisidedama prie HP LGV įgyvendinimo. Ministerija kasmet rengia HP LGV įgyvendinimo ataskaitą ir skelbia ją savo interneto svetainėje. Taip yra parengtas ir Ministerijos internetiniame puslapyje paskelbtas HP LGV įgyvendinimo gidas bei, esant poreikiui, institucijoms teikiama metodinė pagalba dėl HP LGV įgyvendinimo.

Kalbant apie lygių galimybių apseko integravimo pažangą regioniniu lygmeniu, pagal Plėtros programos pažangos priemonę 09-003-02-02-06 „Įgyvendinti lygių galimybių, lyčių lygybės principus“ buvo įgyvendinamas "Koordinatorių modelio išbandymas ir tęstinis koordinatorių veiklos palaikymas". Šis pilotas tęsėsi 18 mėnesių pasibaigė 2025 m. rugsėjo mėnesį, tačiau savivaldybės yra įsipareigojusios tęsti veiklas ir jas tęsia. Keturiose iš penkių savivaldybių lygių galimybių koordinatoriaus etatas išlaikytas ir dabar finansuojamas savivaldybės biudžeto lėšomis, vienoje savivaldybėje funkcijos perskirstytos dviem administracijos darbuotojams.

Projekte dalyvavusios savivaldybės: Jonavos r., Klaipėdos r., Molėtų r., Panevėžio m., Ukmergės r.

Lietuvoje taip pat yra trys savivaldybės, kurios nedalyvavo Koordinatorių modelio išbandymo projekte, tačiau turi lygių galimybių koordinatoriaus/-ės pareigybės pačių savivaldybių iniciatyva. Tai - Elektrėnų, Šiaulių r. ir Vilniaus m. savivaldybės. Likusiose Lietuvos savivaldybių administracijose yra už lygių

galimybių politikos įgyvendinimą atsakingi darbuotojai, kuriems priskirtos papildomos funkcijos.

Įgyvendinant Socialinės sutelkties plėtros programos pažangos priemonę Nr. 09-003-02-02-06 „Įgyvendinti lygių galimybių, lyčių lygybės principus“, 2025 m. buvo organizuojami mokymai sprendimų priėmėjams, savivaldybių administracijų ir jų filialų darbuotojams, kad būtų ugdomos jų kompetencijos lygių galimybių bei lyčių lygybės srityje. Suorganizuota 17 mokymų. Mokymuose sudalyvavo 664 asmenys. Mokymų temos:

- Mokymai lygių galimybių, lyčių lygybės koordinatoriams, užtikrinantiems horizontaliosios politikos įgyvendinimą
- Savivaldybės, kaip paslaugų teikėjos, vaidmuo lygių galimybių, lyčių lygybės politikos srityje (merams);
- Savivaldybės, kaip paslaugų teikėjos, vaidmuo lygių galimybių, lyčių lygybės politikos srityje (vicemerai (-ės) / merų pavaduotojai (-os), savivaldybių administracijų direktoriai (-ės));
- Lyčių lygybės, lygių galimybių politikų supratimo didinimas;
- Savivaldybės, kaip paslaugų teikėjos, vaidmuo lygių galimybių, lyčių lygybės politikos srityje (bendriniai mokymai)
- Teisės aktų vertinimas lygių galimybių aspektu.

2025 m. lapkričio 27-28 dienomis Kaune, „Mokslo saloje“, įvyko metinė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos organizuojama mokslinė-praktinė konferencija „Pirmas žingsnis - lygios galimybės“. Jos metu buvo nagrinėjamos lygių galimybių, lyčių lygybės, įvairovės, apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje ir smurto prevencijos, nediskriminavimo bei asmenų su negalia temos. Šios konferencijos metu buvo apdovanotos savivaldybės lygių galimybių, smurto prevencijos ir moterų ir vyrų lygių galimybių politikos srityse.

Lygybės chartijos 2025 m. tyrimo duomenimis, 34 savivaldybės turi ir skelbia lygių galimybių veiksmų planus.

Atsižvelgiant į rekomendaciją, skatinančią gerinti interneto svetainių, savitarnos terminalų ir mobiliųjų programėlių prieinamumą, pažymėtina, kad skaitmeninio prieinamumo reikalavimai viešajam sektoriui jau yra aiškiai nustatyti ir įgyvendinami pagal direktyvą (ES) 2016/2102 dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo. Ši direktyva perkelta į nacionalinę teisę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“. Valstybės ir savivaldybių institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų atitikties stebėseną pagal kompetenciją vykdo Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra. Tuo tarpu ekonominės veiklos vykdytojams (tiek viešojo, tiek privataus sektoriaus) pareiga užtikrinti tam tikrų gaminių (pavyzdžiui, savitarnos terminalų) ir paslaugų (įskaitant interneto svetaines ir mobiliąsias programas) prieinamumą kyla iš Gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo. Ministerija, vykdydama jai pavestas funkcijas, nuosekliai tobulina šį teisinį reguliavimą, kuriame taip pat įtvirtintas rinkos priežiūros ir sankcijų mechanizmas, bei prižiūri jo įgyvendinimą. Pažymėtina, kad prieinamumo užtikrinimas yra svarbus ne tik asmenims su įvairiomis negaliomis ar vyresnio amžiaus asmenims, bet ir platesnei visuomenės daliai, įskaitant asmenis, turinčius laikinų funkcinių sutrikimų ar ribotus skaitmeninius įgūdžius.

Atsižvelgiant į tai, taip pat manytina, kad rekomendacinio pobūdžio siūlymai gerinti prieinamumą srityse, kuriose atitinkamos pareigos jau yra aiškiai nustatytos teisės aktuose, iš esmės dubliuoja galiojančius įpareigojimus ir nesukuria papildomos teisinės vertės. Taip pat kritiškai vertintina išvada, jog būtina sudaryti galimybes viešiesiems ir privatiems subjektams didinti prekių ir paslaugų prieinamumą nelaukiant individualių skundų. Tokia formuluotė nėra pakankamai pagrįsta nei teisiniu, nei praktiniu požiūriu, kadangi ekonominės veiklos vykdytojai savo pareigas privalo įgyvendinti vadovaudamiesi teisės aktuose nustatytais konkrečiais reikalavimais, nepriklausomai nuo gautų skundų. Be to, galiojantys teisės aktai jau numato tiek aktyvią rinkos priežiūros institucijų veiklą savo iniciatyva, tiek asmenų teisę teikti skundus dėl galimų pažeidimų, todėl ir

kontrolės mechanizmas nėra grindžiamas vien tik individualių skundų iniciatyva.

Atsižvelgiant į rekomendaciją „*Papildyti socialinių paslaugų srities darbuotojų pareigybių ir atliekamų funkcijų sąrašą (Socialinių paslaugų katalogą) taip, kad skaitmeninė pagalba būtų įtvirtinta kaip atskira pagalbos teikimo sritis ir vyresnio amžiaus asmenys iš šių darbuotojų galėtų tokią pagalbą gauti. Užtikrinti tinkamą finansavimą funkcijoms atlikti ir darbuotojų skaitmeninėms kompetencijoms didinti*“, pažymime, kad šiuo metu yra parengtas Socialinių paslaugų katalogo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“ (toliau - Socialinių paslaugų katalogas) pakeitimo projektas, kuriuo siūloma įtraukti nuostatas dėl asmenų (šeimų), ypač senyvo amžiaus asmenų, taip pat ir asmenų su negalia, socialinės įtraukties ir savarankiškumo bei skaitmeninio raštingumo didinimo, t. y., siūloma patikslinti socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo ir (ar) atkūrimo paslaugos apibrėžtį ir sudėtį, numatant, kad šia paslauga ugdomas paslaugos gavėjų savarankiškumas bei skaitmeninis raštingumas.

Atsižvelgiant į tai, asmenys, kuriems bus nustatytas poreikis, galės gauti socialinio darbuotojo pagalbą dėl savarankiškumo ir skaitmeninio raštingumo stiprinimo. Pažymime, kad socialinio darbuotojo funkcijų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. spalio 13 d. įsakymu Nr. A1-487 „Dėl Socialinių paslaugų srities darbuotojų pareigybių ir atliekamų funkcijų sąrašo patvirtinimo“, yra pakankamai platus ir nors nėra įvardinta, bet apima ir pagalbą dėl skaitmeninio raštingumo ugdymo (jei yra toks poreikis). Pritartume socialinių darbuotojų skaitmeninių kompetencijų didinimui, ir manytume, kad tikslinga į Profesinių kompetencijų tobulinimo centro nuo 2027 m. planuojamų mokymų turinį įtraukti aspektus dėl specialistų skaitmeninių kompetencijų stiprinimo bei dėl skaitmeninės pagalbos teikimo svarbos socialinių paslaugų gavėjams.

Atsižvelgiant į rekomendaciją „*Sistemiškai kaupti ir plėsti bei tobulinti lygybės duomenų apie pažeidžiamų grupių padėtį valstybės bei savivaldybių lygmeniu kaupimą skirtingose gyvenimo srityse*“, informuojame, kad Vyriausybės 2025 m. kovo 19 d. nutarimu Nr. 150 „Dėl Lygių galimybių, moterų ir vyrų lygių galimybių statistinio tyrimo“ (toliau – Nutarimas) Valstybės duomenų agentūra įpareigota atlikti lygių galimybių, moterų ir vyrų lygių galimybių statistinį tyrimą ir rengti statistinę informaciją pagal Nutarimu patvirtintą Lygių galimybių, moterų ir vyrų lygių galimybių statistinio tyrimo temų, rodiklių ir dimensijų, kurios apima lytį, amžių, administracinę teritoriją, gyvenamąją vietovę, negalia, pilietybę, gimimo šalį, išsilavinimą, tautybę ir kitas dimensijas, sąrašą (toliau – Sąrašas). Vadovaujantis Nutarimo 3.2 papunkčiu visi Sąrašo rodikliai pagal Sąraše nustatytas rodiklių dimensijas turi būti parengti ir Valstybės duomenų agentūros paskelbti Oficialiosios statistikos portale Oficialiosios statistikos programos I dalyje nurodytais terminais, bet ne vėliau kaip 2027 m. sausio 1 d. Tematiškai lygybės statistinis tyrimas apima 11 temų, kurios atspindi skirtingas visuomenės gyvenimo sritis bei šalyje vykstančių socialinių, ekonominių procesų raišką tarp įvairių visuomenės grupių. Skirtingų sričių rodikliai apima minimas dimensijas ir jų derinius, taip sudarant sąveikiškumą (angl. *intersectionality*) grįstos analizės galimybes. Taip pat, šiuo metu Ministerija, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Valstybės duomenų agentūra ir akademiniai partneriai rengia Nacionalinę lygybės duomenų strategiją, kuri sudarys sąlygas nacionalinės lygybės duomenų sistemos kūrimui, plėtojimui ir jos palaikymo vizijai, nustatys raidos prioritetus ir veikimo mechanizmus. Tai pagrindinis dokumentas, kuriuo siekiama sudaryti pagrindą lygybės duomenimis grįstos politikos formavimui. Šios strategijos tikslai: 1) plėsti ir tobulinti kokybiškus lygybės duomenis; 2) skatinti ir didinti lygybės duomenų naudojimą; 3) stiprinti tarpinstitucinį ir tarpsektorinį bendradarbiavimą lygybės duomenų srityje.

Milda Janeikaitė, tel. +370 660 42045, el. p. Milda.Janeikaite@socmin.lt.
Ramunė Vitartaitė, tel. +370 667 83058, el. p. Ramune.Vitartaite@socmin.lt
Sigita Mykolaitytė, tel. +370 612 01376, el. p. Sigita.Mykolaityte@socmin.lt
Svajūnė Sirvydytė, tel. +370 667 16965, el. p. Svajune.Sirvydyte@socmin.lt
Steponas Kulbauskas, tel. +370 696 84461, el. p.
Steponas.Kulbauskas@socmin.lt
Eglė Kanopaitė-Gruodienė, tel. +370 695 21358, el. p.
Egle.Kanopaite@socmin.lt
Daiva Zabarauskiene, tel. +370 620 63987, el. p.
Daiva.Zabarauskiene@socmin.lt
Rūta Juršaitė, tel. +370 658 59765, el. p. Ruta.Jursaite@socmin.lt

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, A. Vivulskio g. 11, 03162 Vilnius (2026-05-25 16:27:32)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ KOMITETO POSĖDYJE PRIIMTO PROTOKOLINIO SPRENDIMO
Dokumento rūšys	RAŠTAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-04-30 Nr. SD-1734 (25.1 E-23)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	2026-04-30 Nr. G-2026-3911
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jūratė Zailskienė, Ministrė
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-04-30 11:25:17 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-04-30 11:25:33 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	EID-SK 2016,2.5.4.97=#0c0e4e545245452d3130373437303133,AS Sertifitseerimiskeskus,EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-10-02 13:23:15–2028-09-30 23:59:59
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	DBSIS
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-04-30 12:27:19 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA-2,RCSC,VI Registru Centras - i.k. 124110246,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2025-05-16 11:31:08–2028-05-15 11:31:08
Parašo paskirtis	Gauto dokumento registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Seimo kanceliarija, Dokumentų valdymo sistema
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-04-30 14:53:05 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA-2,RCSC,VI Registru Centras - i.k. 124110246,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2025-02-26 13:16:36–2028-02-26 13:16:36
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	-
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.90.4
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2026-05-25 16:27:32)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-05-25 16:27:32 atspausdino Ingrida Aidietienė

Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-